

Uzasadnienie

Projekt rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie warunków i trybu udzielania zezwoleń na indywidualny program lub tok nauki oraz organizacji indywidualnego programu lub toku nauki stanowi wykonanie upoważnienia ustawowego zawartego w art. 115 ust. 4 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 59 i 949), zwanej dalej „ustawą”. Zgodnie z treścią upoważnienia, minister właściwy do spraw oświaty i wychowania określa, w drodze rozporządzenia, warunki i tryb udzielania zezwoleń na organizację indywidualnego programu lub toku nauki, uwzględniając umożliwienie uczniom szczególnie uzdolnionym rozwoju ich uzdolnień oraz ukończenie szkoły w skróconym czasie.

Konieczność wydania nowego rozporządzenia w sprawie warunków i trybu udzielania zezwoleń na indywidualny program lub tok nauki wynika z wprowadzenia od roku szkolnego 2017/2018 nowego ustroju szkolnego, wprowadzonego ustawą z dnia 14 grudnia 2016 r. – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 60 i 949) oraz ustawą z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 59 i 949).

Projekt rozporządzenia określa kwestie związane z kształceniem uczniów według indywidualnego programu lub toku nauki. Uczeń może realizować indywidualny program lub tok nauki na każdym etapie edukacyjnym i w każdym typie szkoły, a więc we wszystkich typach szkół wskazanych w art. 18 ust. 1 ustawy. Kształcenie na podstawie indywidualnego programu odbywa się w zakresie jednego, kilku, lub wszystkich obowiązujących zajęć edukacyjnych przewidzianych w tygodniowym rozkładzie zajęć – według programu dostosowanego do indywidualnych uzdolnień, zainteresowań i możliwości edukacyjnych ucznia. Program opracowuje nauczyciel prowadzący zajęcia, które mają być realizowane na podstawie indywidualnego programu. Nauczyciel może także zaakceptować indywidualny program nauki opracowany poza macierzystą szkołą. Istotne jest, aby indywidualny program nauki nie obniżał wymagań edukacyjnych jakie wynikają ze szkolnego zestawu programów nauczania, które obowiązują w danej klasie. Indywidualny program może być przygotowany z udziałem nauczyciela prowadzącego zajęcia w szkole wyższego stopnia, nauczyciela doradcy metodycznego, psychologa, pedagoga szkolnego, jak również samego zainteresowanego ucznia.

Realizacja indywidualnego toku nauki, polega natomiast, na kształceniu się ucznia według systemu innego niż udział w obowiązkowych zajęciach edukacyjnych, w zakresie jednego, kilku lub wszystkich obowiązujących zajęć, które przewidziane są w tygodniowym rozkładzie zajęć. Możliwe jest realizowanie przez ucznia w ciągu jednego roku szkolnego programu nauczania z zakresu jednej, dwóch, lub większej ilości klas, a także klasyfikowanie i promowanie takiego ucznia w trakcie trwania całego roku szkolnego. Jest to forma realizacji obowiązku szkolnego lub obowiązku nauki, która ma na celu umożliwienie uczniom wybitnie uzdolnionym ukończenie poszczególnych etapów kształcenia w przyspieszonym trybie i krótszym czasie. Indywidualny tok nauki może odbywać się według programu nauczania, który jest obowiązujący w danej szkole lub indywidualnego programu nauki przygotowanego dla danego ucznia. W związku z powyższym, obydwie formy kształcenia mogą być realizowane łącznie lub oddzielnie.

Uczeń może kształcić się na podstawie indywidualnego programu nauki lub indywidualnego toku nauki, jeżeli uzyska zezwolenie dyrektora szkoły. Dyrektor przed rozstrzygnięciem powinien zasięgnąć opinii rady pedagogicznej oraz publicznej poradni psychologiczno-pedagogicznej. Zezwolenie to wydawane jest na wniosek: zainteresowanego ucznia (niepełnoletniego – za zgodą rodziców), rodziców, wychowawcy klasy lub nauczyciela prowadzącego zajęcia, których dotyczy wnioski, za zgodą rodziców oraz pełnoletniego ucznia. Przy podejmowaniu decyzji o wydaniu zezwolenia, dyrektor powinien kierować się dobrem ucznia i oceną jego możliwości i indywidualnych uzdolnień.

Ponadto, zezwolenie jest wydawane jedynie w przypadku, gdy opinie obu wymienionych podmiotów są pozytywne. W przypadku wniosku o indywidualny tok nauki przewidującego realizowanie w ciągu jednego roku programu nauczania więcej niż dwóch klas, wymagane jest ponadto uzyskanie pozytywnej opinii organu nadzoru pedagogicznego. Wraz z udzieleniem zezwolenia na indywidualny program lub tok nauki, dyrektor szkoły wyznacza uczniowi nauczyciela – opiekuna, określając jego obowiązki.

Uczeń, który realizuje indywidualny tok nauki jest klasyfikowany na podstawie egzaminów klasyfikacyjnych, zgodnie z art. 115 ust. 3 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe.

W projektowanym rozporządzeniu zostały zatem zachowane dotychczasowe rozwiązania dotyczące udzielania i organizowania indywidualnego programu i toku nauki określone w obowiązującym rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 19 grudnia 2001 r. w sprawie warunków i trybu udzielania zezwoleń na indywidualny program lub tok nauki oraz organizacji indywidualnego programu lub toku nauki (Dz. U. z 2002 r. poz. 28) wydanym na podstawie art. 66 ust. 2 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2016 r. poz. 1943, z późn. zm.). W stosunku do obowiązujących regulacji dokonano jedynie zmian w zakresie czasu na jaki udziela się zezwolenia na indywidualny program lub tok nauki (dotychczas udzielane było na czas nie krótszy niż jeden rok szkolny). W projekcie zaproponowano, aby zezwolenia udzielano na czas określony, bez wskazywania minimalnego okresu jego trwania. Umożliwi to bardziej elastyczne podejście do planowania pracy z uczniem zdolnym realizującym indywidualny program lub tok nauki.

Jednocześnie należy wskazać, iż zgodnie z art. 363 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo oświatowe, w odniesieniu do dotychczasowych szkół tj. gimnazjów oraz szkół ponadgimnazjalnych, do czasu zakończenia kształcenia, będą stosowane przepisy rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 19 grudnia 2001 r. w sprawie warunków i trybu udzielania zezwoleń na indywidualny program lub tok nauki oraz organizacji indywidualnego programu lub toku nauki.

Proponuje się, aby rozporządzenie weszło w życie z dniem 1 września 2017 r.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingskiej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. poz. 1414, z późn. zm.) projekt rozporządzenia zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie Ministerstwa Edukacji

Narodowej oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji w zakładce Rządowy Proces Legislacyjny.

Projekt rozporządzenia nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597) i w związku z tym nie podlega notyfikacji.

Przedmiot rozporządzenia nie jest objęty zakresem regulacji prawa Unii Europejskiej.

Projekt rozporządzenia nie wymaga przedstawienia właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania konsultacji lub uzgodnienia.